Urantia-seuran talvipäivät 31.1.2026, alustus verkkoryhmässä: Matti Tossavainen

ARMO JA LAUPEUS

Teema

28:6.8 (315.1) ”*Laupeus on ominaisuus, joka kasvaa. Sinun olisi käsitettävä, että olemalla ensiksi oikeudenmukainen, sitten kohtuullinen, seuraavaksi pitkämielinen ja sitten hyväntahtoinen, olet saava suuren palkkion henkilökohtaisen tyydytyksentunteen muodossa. Ja sitten, jos tältä pohjalta niin päätät ja jos sydämesi on siinä mukana, voit astua seuraavan askelen ja osoittaa aidosti laupeutta; mutta laupeutta et voi osoittaa sinänsä ja sellaisenaan. Mainitut välivaiheet on käytävä läpi, sillä muutoin ei mitään aitoa armoa voi olla. Holhoavuutta, alentuvaisuutta tai hyväntekeväisyyttä – jopa sääliä – voi olla, muttei armoa. ….”*

Minulle kirkollisen opetuksen mukainen laupeuskäsite on jäänyt epämääräiseksi. Sisällön tiesin hyväksi, mutten olisi osannut sitä omin sanoin sanoittaa – ainakaan edellä kuvatulla tavalla. Aulis Ryhäsen ehdottama kohta alustuksen aiheeksi osoittaa laupeuden todellisen luonteen ja sen, kuinka paljon se vaatii meiltä itse kultakin.

Pääajatus

Koetan rakentaa esitykseni neljän käsitteen kokonaisuudeksi, sillä ne liittyvät kiinteästi toisiinsa. Ensiksi on jumalallinen laki, sitten on rakkaus, sen jälkeen armo ja lopuksi laupeus. Siinä liikutaan akseleilla jumala – ihminen ja ihminen – veljellinen yhteisö. Mutta miten nämä käsitteet liittyvät toisiinsa?

Käsittely

Jumalallinen laki

Jumalallinen laki toteutuu aina. Se on muuttumaton, kuten Jumala itsekin. Laissa ei ole valuvikoja eikä siiten tarvita korjaussarjoja. Jos jumalallisen lain toteutumista ei viivytetä tietoisesti, se toteutuu aina välittömästi.

54:4.6 (616.5) ”*Korkein oikeudellisuus voi toimia silmänräpäyksessä, aina kun jumalallinen armeliaisuus ei sitä pidättele*”.

Jeesuksen perusviesti: Jumala on **Isä**, ei etäinen tuomari.

Jeesuksen esimerkki: Hän oli tinkimättömän oikeudenmukainen ja rehti**.**

Jumalallinen rakkaus

Jumalallinen rakkaus on ylitsevuotavaa, luontaista luotuja kohtaan. Sitä mukaa, kun luotu oppii rakastamaan Luojaansa aina vain enemmän, sitä läheisempi on Isän osoittama rakkaus luotuaan kohtaan. Tämä suhde on edellytys sille, että luotu opettelee tuntemaan toisia ihmisiä, oppii vähitellen rakastamaan heitä veljiään. Kun Jumala jakaa rakkauttaan, niin tämä rakkaus virtaa luodun omaaman vastarakkauden kautta kanssaihmisille. Rakkaus muodostaa hengellisen yhteyden ja luo ykseyden kautta harmoniaa veljelliseen yhteisöön.

Jeesuksen perusviesti: Isän tärkein sanoma ihmiselle on **rakkaus**, ja heti sen jälkeen **armo.**

Jumalallinen armo

Armo toimii vastaavalla tavalla kuin rakkaus. Armo on jumaluuteen kuuluvaa oikeudenmukaisuutta sovitettuna meidän epätäydellisten luotujen vaikeuksiimme, se on ajattomuuteen ja eksistentiaalisuuteen kuuluvaa ehdotonta oikeamielisyyttä jumalallisesti muunnettuna siten, että se pyrkii kaikin tavoin ottamaan huomioon ja turvaamaan meidän ajallisuudessa ja avaruudessa elävien kaikki tarpeet. Todellinen armo on persoonallisen Jumalan soveltamaa, viisauden lieventämää jumalallista oikeudenkäyttöä.

54:4.6 (616.5) ”*Se, että armeliaisuus hillitsee oikeuden valtaa, todistaa, että Jumala on rakkautta …”*

Jumala on täynnä rakkautta ja sääliväisyyttä, mutta siitä huolimatta me emme voi painostaa Häntä muuttamaan pysyviä lakejaan, emme taivuttaa Häntä osoittamaan laupeutta meitä kohtaan. Me voimme olla täysin varmoja, että jumalallinen armo virtaa jo ennen kuin me sitä pyydämme, ennen kuin sitä anomme. Täydellisen Jumalan on helppo olla armelias, sillä Hän tietää meistä kaiken, tuntee meidän tarpeemme. Jumala haluaa osoittaa armoa kaikille luotujensa ryhmille ja kaikille ryhmien jäsenille. Hän ei halua jättää armon ulkopuolelle ketään ja sen vuoksi armo on universaalisesti sovellettua, äärettömällä viisaudella kohtuullistettua oikeudenkäyttöä ajallisuuden vaikeuksissa eläviä kohtaan.

Jeesuksen esimerkki: Hän oli aina **säälivä ja rakastavan armahtava.**

Oikeus ja armo

133:1.2 (1469.1) Jeesus Ganidille: ”Armeliaisuuden osoittaminen on aina yksilön suorittama teko, mutta oikeudenmukaisuuden edellyttämä rangaistus on sosiaalisten, valtiollisten tai universumin hallinnosta vastaavien ryhmien tehtävä. …” Jeesus totesi, että armeliaisuus saattaa olla suurpiirteistä, mutta oikeudenkäyttö on täsmällistä. Jeesus ei ryhtynyt tuomitsemaan (rankaisemaan) päälle karkaajaa, sillä yksi tuomitsee yhdellä tavalla, toinen toisella. Oikeudenkäyttö on aina monikollinen toimi. Isä on laki, mutta Kolminaisuus on persoonaton kolmen jumalapersoonallisuuden oikeudenkäyttö.

Se, kuinka armo saavuttaa meidät itse kunkin, kuinka me voimme ottaa armoa vastaan, riippuu täysin meistä ja kyvystämme osoittaa armoa toisillemme, olla armollisia. 133:4.7 (1474.7) *Roomalaiselle tuomarille hän* (Jeesus) *sanoi: "Kun tuomitset ihmisiä, muista, että eräänä päivänä myös itse astut tuomiolle universumin Hallitsijoiden oikeusistuimen eteen. Tuomitse oikeudenmukaisesti, jopa armeliaasti, sillä olet itse jonakin päivänä samalla tavoin kaipaava armeliasta kohtelua Korkeimman Tuomarin käsissä. … ”*

Jumalallinen armo ja jumalallinen oikeudenmukaisuus eivät ole keskenään ristiriitaisia, toisiinsa nähden eri tavalla toimivia, eri tavoitteisiin pyrkiviä eivätkä ne koskaan osoita, että jumaluudella olisi kaksi riitelevää osapuolta, jotka olisivat lain ehdoton soveltaminen oikeudenkäyttönä ja lain murentaminen sitä armolla muuntaen.

Jumalallisesta rakkaudesta sen paremmin kuin armostakaan ei voi hieroa vaihtokauppaa. Ihminen osoittamalla rakkautta veljilleen kasvattaa Isän mahdollisuutta jakaa rakkautta hänen kauttaan, sillä Isän rakkaudentäyteinen tahto hallitsee Sinun elämääsi. Antaessaan armoa kanssaihmisille, ihminen saa armoa Tuomarien edessä.

140:5.17 (1575.2) 2. "Autuaita ovat armeliaat, sillä he saavat armon."

Oikeus ja armo: eivät vastakohtia vaan eri tasoja:

- Oikeus on kollektiivinen ja persoonaton.
- Armo on rakkauteen perustuva oikeuden **persoonallinen soveltaminen.**
- Armo ei kumoa lakia, vaan **on suurpiirteinen, ja toteutuu ajallisesti viivästyen.**

Yksilön laupeus

Armo ja laupeus liittyvät kiinteästi toisiinsa. Ne eivät ole tunneperäisiä jumalallisen lain myönnytyksiä eivätkä oikeuden vastakohtia, vaan **Isän rakkauden persoonallinen ilmentymä** ajallisuudessa.

Jeesuksen kiertäessä sanaa opettamassa kansanjoukot saattoivat kulkea hänen jäljessään viikosta viikkoon vain saadakseen **kuulla hänen sointuvaa ääntään ja armollisia sanoja**. (1672:3).

”*Ihmiskieli*", Jeesus sanoi, "*on ruumiinjäsen, jonka vain muutamat ihmiset pystyvät kesyttämään, mutta ihmisen sisimmässä oleva henki voi muuttaa tämän tottelemattoman jäsenen niin, että se antaa **äänen armeliaalle suvaitsevuudelle** ja niin, että siitä tulee innoittava laupeudenharjoittaja.*" (lihavointi kirjoittajan)

Inhimillinen laupeus ei synny tyhjästä, vaan kasvu laupeuteen tapahtuu tässä järjestyksessä:

1. Ensin ole oikeudenmukainen.
2. Sitten ole kohtuullinen.
3. Sen jälkeen ole pitkämielinen.

4. Ja lopuksi ole hyväntahtoinen niin, että sydämesi on mukana. Vasta sitten voit päätöksesi mukaan osoittaa laupeutta!

Laupeutta ei voi osoittaa ilman edellä mainittuja vaiheita erillisenä toimena, sillä silloin kyseessä on

- holhoavuutta,
- alentuvaisuutta,
- hyväntekeväisyyttä tai
- sääliä.

Yksikään näistä ei ole vielä armoa. Aito laupeus edellyttää sisäistä kypsyyttä ja sydämen osallisuutta. Laupeus ei ole yksittäinen teko, vaan kehittyneen persoonallisuuden ilmentymä. Kuinka ollakaan: kun ihminen kypsyy laupeudenharjoittajaksi, hän hyötyy siitä itsekin.

Jeesuksen uskonto: Isän rakkaus on perusta, armo yksilön harjoittamana sen näkyvä muoto, tässä järjestyksessä.

Laupeuden vaatimukset?

Yksilön osoittama laupeus ei ole helppoa – se vaatii:

- **Sisäistä nöyryyttä**
  – luopumista ylemmyyden tunteesta
- **Kärsivällisyyttä keskeneräisyyttä kohtaan**
  – omassa ja toisessa
- **Motiivien puhtautta**
  – ei kaupankäyntiä armon eikä Jumalan rakkauden kanssa
- **Rohkeutta olla suurpiirteinen**
  – vaikka oikeudenmukaisuus vaatisi muuta

Jeesuksen malli:

- Hän ei jäänyt passiiviseksi
- Hän kulki ja teki hyvää, hän puuttui asioihin, suojeli ja armahti – mutta ei tuominnut.

Laupeus maksaa Sinulle: aikaa ja vaivaa sekä vaatii sisäistä kasvua.

Todellinen laupeus

Alustuksen alussa lainattu laupeudesta kertova Urantia-kirjan kohta jatkuu ja koskee nyt yhteisöä, kansakuntaa tai peräti sfääriä: todellinen laupeus on kokonaisuuden kehityksen huipentuma.

Todellinen laupeus edellyttää, että seuraavat kohdat ovat toteutuvat:

1. saavutetaan ryhmän sisäinen yhteisymmärrys,
2. keskinäinen arvonanto vallitsee kaikkien kesken,
3. on toteutunut veljellinen yhteenkuuluvuus sisältäen sekä hengellisen että sosiaalisen veljeyden,
4. ihmisten kesken vallitsee hengellinen ykseys ja
5. jumalallinen harmonia on levinnyt kaikkialle. 28:6.8 (315.1)

Miettikääpä, miten kaukana olemme noista valon ja elämän aikakausina toteutuvista ihanteista.

Loppusanat

Voimme turvallisin mielin luottaa oikeudenmukaisen Jumalan asettamien lainalaisuuksien toteutuvan kohdallamme.

Armo on Isän rakkauden tapa kohdata keskeneräinen ihminen ajassa ja keskeneräisessä universumissa. Hän kehottaa: “Olkaa armahtavaisia, niin kuin minäkin olen armahtavainen.” ja ”Olkaa täydelliset niin kuin minäkin olen täydellinen”.

Yksittäisestä ihmisestä voi tulla innoittava laupeudenharjoittaja, kunhan hän on antanut Suuntaajalle, Isän henkiosaselle, vallan ohjata mieltä ja kieltä. Armelias suvaitsevaisuus kuuluu ihmisen puheesta – laupeus alkaa päästä esiin ja armo toteutua.

Yhteisön yhdessä kokema todellinen laupeus antaa odottaa itseään vielä pitkään – olemme siihen vasta alkumatkalla.

Keskustelun pohjaksi

1. Missä arjen tilanteissa armoa on vaikeaa/vaikeinta suoda?
2. Miten erotan laupeuden säälistä, holhoavuudesta, alentuvaisuudesta tai hyväntekeväisyydestä?
3. Voiko armo joskus tuntua epäoikeudenmukaiselta – miksi?
4. Milloin oikeudenmukaisuus tarvitsee erityisesti kohtuullisuutta?
5. Mitä tarkoittaa käytännössä “kasvaa armossa”?

   Uskonto tuo antimensa esille välittömästi, vaikka siinä silti onkin tärkeä armossa kasvamisen tekijä, tarkalleen määrätty edistyminen kaikissa uskonnollisen kokemuksen osakysymyksissä. 102:2.4 (1120.1)
6. Missä tilanteissa minua itseäni on kannatellut armo?
7. Kuinka armeliaisuus voi muuttaa yhteisöä, ei vain yksilöä?
8. Mikä estää minua olemasta armollisempi?